

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. IV. {

Овај листъ излази вторникомъ и петкомъ. Цѣна му е за три мѣсеца 4 цванцика.

} № 61.

СВЛАДАНА ДУША.

(край)

„Ко е то?“ запытамъ я послѣднѣгъ одъ калуђера, „ко е то, што га у поноћи саранюете?“

„Братъ Серафимъ,“ одговори овај.

„Одакле?“

„Я незнамъ, мы се за земне ствари небринемо.“

„Ал зашто га у поноћи саранюете?“ запытамъ я.

Калуђеръ неодговори ништа. Еданъ одъ искушеника, кои е мое пытанъ чуо бы, прође поредъ мене и шапне ми на уво: „Себеубица!“ Я умало неклонемъ на землю, ал се ипакъ оснажамъ и слѣдовао самъ спроводу до гробля, кое е подъ брдомъ лежало. Овдѣ станемо. Сандукъ буде край гроба спуштень, капакъ се дигне, и калуђери почну редомъ своемъ умрломъ брату „послѣднѣ цѣливанъ“ давати.

Безъ свѣсти, изванъ себе, я се крозь нѣи прогурамъ. Мѣсець е сіао као данъ, — бацимъ погледъ у сандукъ: „Великій боже!“ викнемъ и паднемъ на землю. Я самъ нѣга видю; нѣгово бѣло чело, нѣгову црну косу, нѣгове модре усне. Онъ е быо омршавіо и опао, раванъ какъ вомъ костуру, али ни у чемъ другомъ ніе се промѣнио. — Другогъ ютра нађемъ се у ћелии манастирской, опредѣлной за госте. Едва самъ се оногъ, што се синоћ догодило, као крозь санъ опоминяю. Ноћный онај появъ и данъ данашній ужасне ме. Неколико дана морао самъ у манастиру остати, да се мало повратямъ. За то време дознамъ све, чуемъ и више, него што самъ желіо. Одъ прилике пре петъ мѣсецій е братъ Серафимъ у манастиръ дошао. Са собомъ е донео препоручно писмо одъ кардинала изъ Болонѣ. Овај га е препоручіо за искушеника у манастиру и тако Серафимъ ту остане.

Нѣгово тужно ћутанъ изчезне помоћу добре манастирске браће. Свакій данъ быо е веселия, премда е найвећа мученя своемъ тѣлу чиніо. Одъ еданнута появи се опетъ тешикоудіе на нѣму. Онда се свио опетъ клоніо. По цѣо данъ ніе ништа говоріо. На то се мало мотрило, што е онъ свакій данъ одъ свое ране понешто скраћивао; свакій е то тѣлесномъ страданю нѣговомъ приписивао. Текъ после неколико недѣля опази се, да Серафимъ ништа друго осимъ воде неужива. Свакій данъ быо

е слабіи, блећій и мршавіи, никакве молбе нису у станю быле, склонити га, да кои залогай у себе узме.

Съ найвећомъ снагомъ духа сносио е Серафимъ муче оне, кое е самъ себи налагао. То е было мученѣ, какъ во безъ особите величине духа ніе могуће издржати.

Серафимъ се шесеть и еданъ данъ тако мучіо, свакій данъ е помало умирао. На осамъ дана предъ смръть свою, морао е у постелю лећи. Нѣговъ послѣдній часъ дође, онъ остане предузећу своемъ вѣранъ и умре безъ одногъ уздисая. — „То е быо нашъ бѣднй Готвалдъ!“

Теобалдъ ућути, и погледа на све стране, како е друштво озбиљно размишляло о жалосномъ концу Готвалда и нѣгове две невѣсте.

„Страшно, ужасно! Сироти родители и сродници!“ повиче ова у црно обучена госпа, и брисаше еднако сузе изъ своей очію.

„Ти су ванобичайно свладали свою душу, еръ заиста обични духови нерѣшавая се тако лако, своемъ животу коначъ задати“; рекне еданъ господинъ.

Тако и остале госпе рекну по кою или су ћутале, али е свака плакала. Самъ докторъ ћуташе.

„Томе самъ се и надао“, настави Теобалдъ, „да ћете противъ мнѣнія г. доктора одважность Готвалда къ себеубійству као величину духа примити, и да ћете — —.“

Докторъ се на то гротомъ насмѣе. Цѣло друштво погледа озбиљно и лютито у нѣга, и нађе се увређе но да се онъ жалоснимъ чувствама, коя су свакогъ обузимала, управо подсмѣва.

„Шта е то?“ рекне она млада удовица, какъво е ваше срце, кадъ е оно и при овой жалости тако весело? Познае се, да сте докторъ; за васъ е дабогме свака смръть, свако убійство лудорія.“

„Я нисамъ повода дао той вашей лютии, лена госпо, свему е кривъ мой пріятель Теобалдъ, што васъ е тако поплашіо, текъ само да одржи побѣду нада мною“, одговори докторъ.

„Шта! Заръ ніе истина было, што сте намъ причали господине?“ запыта она у црно обучена госпа.

„Истина е, госпо,“ одговори Теобалдъ, „али кадъ вамъ кажемъ, да самъ я онај несрећный Готвалдъ, лако

Ћете ми вѣровати, да у Валамбрози нисамъ у највећимъ мукама скончао.“

Ово доведе цѣло друштво у ново удивљенѣ. Сваки е особитимъ рѣчима и узвицама свое чућенѣ изражавао. Само се докторъ мирно смѣяше.

„О, то не лепо одъ васъ было, да насъ тако страшите. Дакле све сте измислили и о Цецилији и Софији, и о грофу Штермену и Ресагу; башъ вамъ небыло просто; одсадъ љу я вама мѣсто доктору моимъ секиранѣмъ животь ести. Чекайте само, тешко вама;“ придода лепа удовица.

„Докторъ е јошъ бећаръ, секирайте нѣга, господя, а мени ѣте опростити, кадъ вамъ кажемъ, да е цѣла моя прича истинита, само смо сви живи, кои су у причи животь свой скончали,“ рекне Теобалдъ.

„Дакле, кажите, намъ, шта е было съ Цецилиомъ и Софиомъ, да нису отишле у калуђерице, почемъ стей вы изневѣрили?“ запыта онај господинъ.

„А, боже сачувай!“ рекне докторъ, „Цецилија помомъ одлазку заборава ме наскоро тако, да се после шесть мѣсеци за Ресага вѣнча, и живи садъ срећно съ нѣмъ у богатству и задовольству. Но и я, као што знате, залюбимъ се скоро затимъ у Софию и — вѣнчамъ се. Садъ имамъ троје красне дѣчице, кою ѣ Софија до прекосутра овамо довести, вы ей можете видити; я самъ најпре самъ овамо дошао, да квартиръ нађемъ. — Но садъ на пользу могъ пріятеля доктора морамъ васъ пытати, заръ не и тимъ свладана душа, кадъ су се у мојој причи могла она три лица одъ себеубійства уздржати.“

„Каошто сте намъ вы причали, већа е снага одъ себеубійства уздржати се но исто извршити,“ рекне младя удовица.

„То е истиня!“ повичу сви.

Утомъ уђе угоститель у салу и учтиво яви, да е ручакъ већъ готовъ. Сви весело скоче, смѣшећи се што ей е Теобалдъ тако лако до плача довео, и отиду на ручакъ.

Б О Ж І Й С У Д Љ

Великий и славный испытатель природе Лине скупіо е више истиниты догађая, у којима се промисао божій јошъ на овомъ свѣту као казнитель грѣшника и наградитель невинно пострадавшегъ показуе, одъ тій ѣмо мы овдѣ неколико навести.

У Норвешкой догоди се едно убійство, кое е одъ нѣи троице морао еданъ учинити. А како се не могло осведочити ни изнаћи, кои е башъ, то узму бацати коцке. Коцка падне на едного, за кога су сви мислили, да е онъ башъ правъ. Човека овога прими се адвокатъ, а и онај се изъ петны жила упео бјаше да себе оправда, но све залуду; кадъ пресуда опетъ отидне предъ краля, и овај пресуду на смръть потврди, адвокатъ оде оноемъ у тамницу и каже му: „я већъ видимъ, да е самъ богъ са своіомъ правдомъ на тебе устао, еръ ако и еси у овомъ случаю правъ, не може бити, да ниси кадъ было зло какво учиніо.“ Осуђеный призна съ речма: „Есть, садъ познаемъ божій најправедни судъ. Я самъ садъ невинъ, али

пре петъ година убіо самъ едного человека, кога убійци не се могло у трагъ ући; ова ме казнъ постизава садъ за праћашнѣ а не за ово убійство.“

Човекъ еданъ убіе свогъ таста изъ пушке, протеравши крозь нѣга три куршума. Убійлаць се не могао никако осведочити, али после неколико година на истомъ ономъ мѣсту нѣговогъ тѣла, на комъ е пре старца свогъ съ три куршума згодіо, искоче му три отока, и почне га живина ести; и овај греомъ окаляный человекъ признавши учинѣно зло одъ страшны болова сконча се.

Синъ некогъ великаша санькаюћи се еданпуть на саоницама по леду, одъ несташлука завади се съ еднимъ безазленимъ тежакомъ, и убіе га. Дође стваръ до суда, а младый господичићъ претрпа свое зло дѣло, наводећи оно, што е очевидно лажно было, т. е. да е простакъ самъ пао, и о саонице се ударіо, и тако самъ себе убіо. — Судъ кривца оправда. Кадъ настане друга зима, господичићъ онај увеселяваюћи се опетъ саньканѣмъ по леду, на ономъ истомъ мѣсту, гдѣ е онога лане убіо, у нагомъ трчанію окрећући се, упадне у едну одушку, кою су рибари пробили были, оде подъ ледъ и утопи се.

Селякъ еданъ, кога е кућа, подалъ одъ други поредъ друма была, доста се пута безбожно лакоміо туђегъ добра, па е често и убіо путнике, кои су нѣму на поишите свраћали. Едно вече сврати се путникъ еданъ нѣму, кои е быо на коню и коме се познавало, да не башъ безъ новаца. Селякъ каже своему госту, гдѣ ѣ лећи да спава, и овај легне. Путникъ полежи мало, на онда устане и оде да обиђе коня; а синъ оногъ селяка у сну некако валяюћи се, доваля се и легне на простирачъ оногъ путника. Овај кадъ се врати, не га хтео будити ни узнемиривати, него прође опетъ и легне на празно место, гдѣ е газдинъ синъ спавао. Кадъ е было у главо доба ноћи, ето ти домаћина; измане да убіе госта, па убіе свогъ рођеногъ сына. Гостъ се измакне и утече, па оде, те яви суду; и тако онај, што е зла дѣла своя обљоданію убійствомъ рођеногъ свогъ сына, претрпи заслужену казнъ.

Селякъ некій Яковъ изъ Сонара, могао е жену свою избавити, да се подъ ледомъ не утопи, само да іој е еданъ претъ пружіо, како бы се она нѣга дочепала. Но онъ то исучини и жена му се утопи. За мало година после тога заболи га рука, и сви му прсти поодпадаю.

К. Боецій, прота у Мори, у слово свое, кое е говоріо, кадъ е Карлъ XII. на владу ступіо, уплео е више слободноумны речій противу злоупотребљеня, кое највећи служительи краљѣвски своимъ насиліемъ чине. Любимаць краљѣвъ Пиперъ тужи га кралю, и дотле доведе, да проту осуде на вечито заточеніе у тврдинѣ Реттебургъ. Али по некомъ времену освое Руси Реттебургъ и пуште Боеція, да иде слободно у свой завичай, побѣде Шведце кодъ Пулгаве заробе Пипера и затворе га у Реттебургъ, ондѣ, гдѣ е сѣдіо онај прота, кога е Пиперъ неправо обтужіо и у сужанство баціо. Боецій живіо е у срећной слободи, а Пиперъ се тужно скончао у неприятельскомъ заточенію.

Хорнволфъ, младъ еданъ человекъ, кои е доста пріятеля имао кодъ двора, отимао се съ еднимъ старимъ

срезкимъ судьемъ; кои е доста дѣце имае, око некогъ званія у Абу. Судаць е већъ неколико пута представляяъ, да се у званію повиси, али ніе имао свой людій кадъ двора, кои бы за нѣга добру рѣчь рекли, па заго су други нѣму предпоставляни бывали. Овомъ приликомъ протурао се некако до краля, и овай му науми дати оно место. На то Хорнволфъ преко свой додворены пріятеля тай лажанъ гласъ изнесе, да е и судаць присталица оне стране, коя е ондашнѣмъ новомъ правительству противна была, и тако излаже себи овай младый господинъ оно мѣсто, што е ономъ наречено было. Старый судаць сретне се съ нѣмъ, каже, да му мора честитати, али као на правди облаганъ, мора и на божию правду апелирати. Хорнволфъ пође изъ Штокхолма у Або, и како е зима была, бродъ западне међу ледъ, а онъ са јошъ еднимъ своимъ пріятельмъ скоче у ораницу, одсеку конопаць и 5—6 дана тумарали су по води између саятій, и нису могли до суве земљ доћи. Одъ нужде, неимаюћи шта всти нѣи двоица, гутали су старе коже и друге кое нису за ело ствари; и кадъ е ораница съ нѣнимъ мртвимъ тѣлесима готландскомъ краю претерана, у хорнволфовимъ устима нађу полуужватанъ декретъ, коимъ е онъ на званіе у Абу наименованъ. Бродъ онай, изъ кога су искочила ова два човека, са свима путницима избави се; о старомъ срескомъ суди и нѣговой ситной деци, богъ се састарао по нужди.

Богатъ некій управитель вароши Ліела имао е три сестре, одъ кой една была е удова и у сиротинѣи са ситномъ дѣцомъ, и ову башъ имућный тай братъ нѣнъ изъ неке неупутне мрзости изключи тестаментомъ одъ наслѣђа. Она право свой сирота препоручи богу, и умре у сиротинѣи. Али после смрти нѣне умру јој и братъ и сестре, кое порода нису имале, и тако цѣло оно јошъ умножено иманѣ нѣино припадне оной сиротной деци.

Г А В Р А Н Ъ.

У години 1838. быаше предъ шталама краљице енглеске еданъ гавранъ, кога су сви съ удивлѣнѣмъ сматрали. Одъ прилике 1831. год. по najveћемъ мразу падне еданъ гавранъ као мртавъ у авлію предъ горепоменуте штале. Момче едно изъ штале дигне га са земљ и баци га у бурдельчићъ еданъ, у комъ е авліиско псето, будогъ, лежало. Далъ се на тай догађай ніе мислило ни найманъ; псето су као обично ранили, а на гаврана сви већъ и заборавае. У пролѣће изађе едномъ псето изъ свое колебе, да као обично по авліи и око штале стражари и да се по травѣ игра; али наеданпутъ примѣте, да гавранъ еданъ за нѣмъ скакуће, и после тога ніе се псето маћи могло, да ніе оно пернато слушче за нѣмъ слѣдовало. Кадъ су псету рану давали, гавранъ е увѣкъ найлѣпше залагае за нѣга бирао, а самъ се задоволявао са остаткомъ; шта више, све кости, кое е онъ брижливо збирао, довлачио е предъ свое любимче, псето. Ако се у авліи конъ седлао и гавранъ примѣти, да онай, кои ће яхати, намѣрава такође и псето са собомъ повести, то е онъ одма одскакутао или одлетіо къ псету и явіо му, да се на путъ спреми, и кадъ псето узъ коняника пође, дигне се и гавранъ на крила и пратио е свогъ пріятеля непрестано летећи; па ма колико овай далеко яшао.

Више пута, кадъ е псето у авліи спавало, гавранъ се близу нѣга ставіо и као вѣрный пріятель съ najveћомъ га е пажњомъ чувао; ништа га ніе могло съ тогъ мѣста отерати. Више су му пута рану давали, онъ ніе хтѣо на исту ни погледати; некій путъ у таковомъ случаю, пробали су да га поплаше, но онъ е само јошъ ближе псету долетао, и као да бы ово бранити хтѣо, разширивао е надъ нѣмъ крила и тако е по по сата стаю. Ово е трајало готово пуны 9 година, докъ напоследку псето одъ старости нелипше; на нѣговомъ гробчићу нађу гаврана после три дана такође мртва.

Колико гавранъ способности за обученѣ притяжава, видиће се такође изъ слѣдуюћегъ случая. У некомъ гостіонику на поштанскомъ друму быо е еданъ гавранъ обученъ, да кокошке ћука на рану, кое е онъ съ najveћомъ лакошти и точности извршавао. Еданпутъ буде асталъ у гостіоници намѣштенъ за путнике, кои су ту одсѣли, да ужинаю. Све е спремно было, само да гости сѣдну. Врата су была затворена, но прозоръ е еданъ бѣше отворенъ. Гавранъ, кои е видіо, како е служавка постављала, вальда е мисліо, да такође и онъ тако зинити мора. Кадъ ужина готова буде и гости уђу у сабу да за поставлѣнъ асталъ сѣдну, какво чудо и ужась нападне укућане, кадъ ништа на асталу ненађу; танѣира, сребрны вилюшака и ножева, чаршава свега е нестало. Но какво удивлѣнѣ затимъ и смѣй буде, кадъ у авліи виде исте неставше ствари лепо нарећене као и на асталу; гавранъ е наредъ чаршава стаю, и што е годъ кокошию, гусака, патака и голубова было, све е сћукао на часть, па е само чекао, да се рана донесе.

ЕЛЕКТРИЧНА СГУЛЯ.

Найснажнѣгъ поглавицу индіянскогъ у южной Америкѣ, кои се са помагнѣмъ тигру лицећимъ агуаромъ у борбу пушта, и кои ни одъ читаве чете наоружаны не пріятеля непреза, сподадне стра и ужась, докъ угледи близу себе неку рибу, коя се по барама нѣвогъ завичая наоди. Па, кадъ животиню ту и мртву на земљи смотри, едва се сме усудити и да јој се приближи, а гдѣ ли да е дирне.

Ко непознае сасвимъ свойство те рибе, одъ кое се тако зазире, ономе ће се доста чудно чинити плашљивость човека, кои се другчіе никадъ нестраши. Животиня она ніе преградне величине као айкула; нема као ова челюсти пуне велики оштры зуба; нема као оклопъ тврде коже, кою стрела или копль неможе пробости; нити као неке рибе збогъ оштры бодльїи страшна изгледа; него е величиномъ колико одрасла, повелика сгуля, има мале зубиће, кожу мекану, коя се свакимъ сечивомъ може расећи, нема никаквы боца ни бодльїи, и зове се *електрична сгуля*. Она нема никаквогъ споляшнѣгъ оружїя, али опетъ може и најячегъ човека, као да е громомъ ударенъ, оборити, само ако е се овай дотакне, или и само оне воде, коя е око те рибе. Индіянаць недокучуе, одкудъ у те животинѣ она невидѣна снага, кою Европаць зове електрицитетъ; ономъ неизображеномъ простомъ уму задае дѣйство одъ неке невидљиве а осѣћане снаге ужась, кои исто онако душу нѣгову уздрма, као годъ што електричный ударъ електричне сгуль дрмне нѣговимъ тѣломъ.

ДОМАЊИ ТЕАТОРЪ.

Жена. Башъ е то лепо одъ тебе, човече!

Човекъ. Шта ти е, жено, ноѣсасъ?

Жена. Дѣте сву ноѣ неѣе да заспи, устани и ты, те га люляй мало, да я снавамъ; нисамъ га я сама роди-ла, пола е мое, а пола твоѣ.

Човекъ. Люляй ты жено, твою половину, а моя по-ловина нека плаче (заспи опетъ).

Госпол. О дѣвойко, было е и пре млады слушкиня кодъ мене, али овогъ чуда нисамъ видила. Опетъ се гиз-дашь, а негледашъ, да е печенѣ загорило. Като, ты ми се одъ дана на данъ све манѣ допадашъ.

Куварица. Е бога вамъ, госполя, вама се недопадамъ, а господинъ важе, да му се одъ дана на данъ све више допадамъ; я незнамъ, како цѣломъ свѣту да угодимъ.

ПАПРИБАШЪ.

Жене неуважаваю паметногъ мужа, докъ съ лудимъ неколико година непроживе.

Жене су као канаринке, една кадъ цѣва, пріятно е, кадъ ѡй много у едномъ кавезу има, одъ вике и торокана човекъ неразликѣ поединый гласъ, и мора изъ себе по-бѣћи.

Прво е, што жене знаду, да су лепе; прво, што на-уче, да мужевима владаю; прво, што искусе, да су одъ мужава слабѣ; прво, што заборавае, колико имаю година; прво, чега се единако сѣѣаю, да нису то заиста заборавиле.

Муамедъ е рекао: И ако е забранѣно, другомъ комъ осимъ богу кланяти се, опетъ жена нека се свомъ мужу клана, ерѣ е онъ богомъ нѣой даный господаръ.

Али е Муамедъ и то казао: Свѣтъ е божій дуѣанъ, и наибольій еспаѣ е у нѣму поштена жена.

ЗАГОНЕТКЕ.

— Шта е тврѣе одъ челика?

— Четири буле на коню яшу; една другу неможе да стигне.

— Црно мече узъ полѣ тече, гдѣгодъ клече, право рече.

— У наше бабе кожне очи.

— Леска тролеска, у лесци оганъ гори и у огню чо-векъ стоя.

— У шта е срце пртено.

ЗАЧИНЦИ.

Бзикъ кадшто одсѣца главу.

Аво ти е пріятель медъ, гледай, да га свега непо-едешъ.

Кадъ су мишь и мачка у любви, страдаю жита.

Кадъ ти синъ пусти браду, ты твою одма брѣй.

Ако по несреѣи имао будешъ пріятеля лудогъ, буди баръ ты паметанъ.

Рѣчи, кое си изговорю, тобомъ владаю, а кое ниси, нѣима ты владашь.

Време учи оногъ, кои учителя нема.

Прави минару, а градъ квари.

ДОМАЊЕ НОВОСТИ.

— *Бѣоградъ*, 25. Юля. Юче е умрло дѣте новодо-шавшегъ францускогъ генералногъ конзула г. Дезесара, и да-нась е саранѣно.

— Поводомъ нареѣеногъ контумаца збогъ куге у Авлони одъ стране аустрѣйскогъ правительства и наше е правитель-ство 10. дневный контумацъ према турской граници наредило. Позорливостъ ова е нужна; но мы се надамо, да ѣе овай страхъ безъ довольногъ повода остати, и да ѣе се све границе после неколико дана опетъ отворити.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— Синовацъ княза Чарторѣйскогъ примѣнѣнъ е кодъ цара Наполеона врло добро и отишао е у Лондонъ, да съ л. Пал-мерстономъ преговара о польской легѣи. Ово е Поляке у е-миграци живеѣе врло обрадовало, ерѣ ѡй обнадежава, да ѣе се Польска независна учинити. Но люди познаюѣи неслогу партаѣ аристократичне и демократичне у польской емиграци, а знаюѣи и то да союзници, кадъ бы Русѣю и побѣдити и на то приморати могли, веѣъ збогъ самогъ прѣятельства аустрѣй-скогъ и прускогъ Поляцима овако помоѣи немогу, неприлажу нимало важности польской легѣи, и сажалѣваю прѣтомъ управо саме Поляке.

— Князь Горчаковъ явля изъ Севастополя, да се одъ 11. — 15. тек. ни кодъ Севастополя ни у цѣломъ Криму ништа важно нѣе догодило.

— *Монитеръ* доставля подъ 17. тек. брой уписника за новый займъ на 310.000 лица, коя су 3600 мил. франака упи-сала; изванъ Француске уписано е 600 мил. франака.

— *Преса* париска пише о новинама „Ле-норъ“, кое у Бри-селу на француски изилазе, да се сви чланци тѣй новина пи-щу у кабинету гр. Неселроде у Петербургу, и да више Руса, кои су као званичници плаѣени; у Бриселу, на истимъ новина-ма раде, меѣу тима налази се и Нив. Гречъ учред. Сѣв. пчеле, кои е послать, да у Бриселу обучи оне саучреднике и садѣла-телѣ, како треба за Русѣю писати.

— Изъ *Цариграда* пишу, да су башбожуци по дарданел-скимъ областима у бѣенилу свомъ толико се заборавили, да су и свогъ команданта енглескогъ генерала Бѣйтсона убили. Съ друге стране чуе се, да су башбожуци лане по Албани за войску скупѣни, и садъ после године дана одчасти куѣама вративши се, напали заедно са своимъ сродницима на неке та-таре, кои су наши скадарскомъ новце многе носили, и ту ѡй оплячкали, явивши наши, да они те новце задржаваю у име накнаде за оне у рату погинувшие другове и у име непримѣ-не плате за време служеня у войсци. Овакви нечувени слу-чай као наибольѣи докази неупотребливости башбожука за ев-ропско ратованѣ, склонѣне савезне силе, те ѣе садъ найвеѣу строгостъ према овимъ новимъ яничарима употребити.

— Пре некѣй данъ наговѣсти еданъ дописникъ изъ Кри-ма, да се тамо куга появила, но садъ изъ Авлоне (у Албани) явля аустрѣйскѣи конзулъ свомъ правительству, да се и тамо нека болестъ наликъ на кугу показала, и санитарска власть аустрѣйска одма е контумаце по граници наредила.

— Француско правительство купило е у Шпаньолской 3000 мазгѣй за Кримъ; 300 е веѣъ на лаѣе натоварено.

Течай: сребро 120; дукати по 5 ф. 40 кр. за банке.